

Παλιός της Αειπείρας

ΜΗΝΙΑΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝΗΜΕΡΩΣΕΩΣ ΤΩΝ ΑΠΑΝΤΑΧΟΥ ΑΕΤΟΠΕΤΡΙΤΩΝ (ΔΩΔΩΝΗΣ ΗΠΕΙΡΟΥ)

ΕΤΟΣ 3ον
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Α'

ΜΑΪΟΣ 1975

Αριθμός φύλλου 33

Έκδοτης - Διευθυντής: ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Ι. ΜΑΝΟΣ

Ξενητεμένοι Ήπειρώτες έμφυσησατε στα παιδιά σας
συνείδηση Ήπειρωτικήν. Είναι ιστορική ανάγκη.

Η ΑΔΕΛΦΟΤΗΣ ΜΑΣ

1901 — 1975 : Έβδομήνχοντα τέσσερα χρόνια φιλανθρω-
πική, πατριωτική και εκπαιδευτική δραστηριότητα.

ΣΤΙΓΜΙΟΤΥΠΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

Έξω, ήταν πολύ σκοτεινή η νύχτα. Στο μικρό χωριό μας,
πάνω στις πέτρες του, στους μικρούς δρόμους του, στα σπίτια του,
στα πουργάρια, στις μύλεις δεμένες κερασιές και στις άθιμες
κουτσπιές σέρνωνταν η μυρωδιά της Άνοιξης. Η βροχή είχε στα-
ματήσει πολύ νωρίς. Μια ήσυχια βαθαία, μια γαλήνη ατέλειωτη,
μια άπνοια ύγρη που εισχωρούσε παντού φέρνοντας το μεγάλο μή-
νυμα. Η ώρα ήταν 12 παρά κάτι, μεσάνυχτα.

Μέσα, όλα λαμποκοπούσαν. Οι λαμπάδες έκαναν τα πρόσωπα
να φωτίζονται ακόμη περισσότερο φανερώνοντας την χαρά και την

ΔΕΥΤΕ ΛΑΒΕΤΕ ΦΩΣ. Η φωνή του παπ - Άναστάση ακούστηκε
πάλι στην Άγια Παρασκευή.

ευτυχία. Τα καντήλια όλα αναμμένα. Οι εικόνες σε κοίταζαν κατά-
ματα. Ο παπ - Άναστάσης μέσα στην καινούργια χρυσόκεντητη
φορεσιά του ήταν έτοιμος. Η ώρα ήταν 12 μεσάνυχτα.

Έξω, ο άγέρας ταράχτηκε. Η ήσυχια κρύφτηκε πίσω από τα
βεγγαλικά. Οι δεκάδες κροτίδες έκαναν την γαλήνη να κρυφτεί πί-
σω από τις πουργαριές ντουφές. Οι καμπάνες έστελναν παντού το
χρυσόμυο μήνυμα στέλνοντας και έναν αδελφικό χαιρετισμό στους
παιδιά και πέρα από τα σύνορα αδελφούς μας. Είχαν περάσει οι 12.

Μέσα, ο παπ - Άναστάσης συνέχιζε το «Χριστός Άνέστη εν
νεκρώ». Ο κόσμος έψελνε κι αυτός. Τα χέρια σφύχτηκαν φέρ-
νοντας την αδελφότητα. Σε λίγο τα μέσα κι έξω έγιναν ένα. Σε
λίγο τα μονοπάτια γέμισαν φωτισμένες σιλουέτες. Σε λίγο τα σπί-
τια έδωσαν τους δικούς τους. Σε λίγο μόνον τα σκυλιά συνέχιζαν
τα γαυγίσματά τους. Σε λίγο όλα ήσυχασαν. Σε λίγο θα ξημέρωνε.

— Άδελφια, Χριστός Άνέστη.

Το πούλμαν με τους έκδρομείς της
Ήπειρωτικής είχε φύγει το βράδυ
της Μ. Παρασκευής από την Αθήνα
κατ' αρχήν και από τον Πειραιά
στην συνέχεια. Όρα άνοχηρήσεως
11 περίπου το βράδυ. Όρα άφιξης
στο χωριό στις 12 περίπου το μεση-
μέρι του Μ. Σαββάτου. Πολύ κοπι-
στικό ταξίδι αλλά τέλος καλό όλα
καλά όπως θέλετε και η παροιμία
μας.

Στο χωριό ο πρόεδρος του κ.
Χρήστος Τσιμπικίδης τους υποδέ-
χτηκε όλους σφιγγοντας τους το χέ-

ρι. Εκεί ήταν κι άλλοι έκδρομείς
φτασμένοι με τα δικά τους μέσα.
Άνεμέντο δε κι' άλλοι.

Άμέσως έγινε γνωστό. Ο παπ-
Δημήτρης δεν θα έρχοταν για την
Άνάσταση. Έκτός, όπως είπαν ότι
είπε, εάν πήγαιναν στις 2 να τον
πάρουν με αυτόκινητο από την Λάβ-
δα και τον ξαναπήγαιναν πίσω.

Τότε ο παπα - Άναστάσης, ση-
κώνοντας το βάρος των 83 χρόνων
του ντύθηκε τα ιερά άμφια. Στις
12 έγινε η Άνάσταση. Από νωρίς
(Συνέχεια στην 4η σελίδα)

«Κρίσεις στην έπικαιρότητα»

Τούτ' κ. ΦΩΤ. Ι. ΜΑΝΟΣ

Τον περασμένο μήνα διατυπώσα-
με μερικές γνώμες για την έφετεινή
δραστηριότητα της αδελφότητας σε
έργα στο χωριό. Αφήσαμε για σή-
μερα το θέμα της ανεγέρσεως ξενώ-
νος.

Ο Ξενών στο χωριό είναι απαραί-
τητος. Οι ιδιότητες συνθήκες που
έχουν δημιουργηθεί για πολλούς Άε-
τοπετρίτες καθιστούν απαραίτητη
την ύπαρξή του και για εύρτερη ά-
κομη φιλοξενία. Το που θα ανήκει
και πώς θα λειτουργή και που θα ά-
νεργηθή κ.λ.π., είναι θέματα που θα
άπασχολήσουν ως φρονώ την προς
ταύτο συσταθείσα επιτροπή ως επί-
σης και το διοικητικό συμβούλιο της
αδελφότητας σε τελευταίο στάδιο και
σε πλήρη συνεργασία φυσικά με την
κοινότητα. Εκείνο που εμείς θέλου-
με σήμερα να εκφράσουμε και να το-
νίσουμε, είναι άλλο και που αφορά
στην εξέταση διαφόρων μορφών πά-
νω στο ίδιο θέμα.

Πρωταρχικός παράγων και προ-
καταβολικά το τονίζουμε είναι ο
χρόνος. Αυτά τα θέματα απαιτούν
άνεση χρόνου. Και η άνεση χρόνου
χρειάζεται για πολλούς και διαφό-
ρους λόγους βασικούς των οποίων
είναι η μεθόδευση της εργασίας του
προκαταρκτικού σταδίου και η έν-
συνεχία ώριμιας της ιδέας που
αίτιολογεί το «απαραίτητον» του
έργου. Όσο αταπόδευκα πράγματι
κι' αν είναι όλα αυτά τα καμίνι
της καλής προετοιμασίας θα δώση
την στυλβουσα και άτσάλινη μορφή
στις σκέψεις — προτάσεις που θα
λάβουν την τελική μορφή αποφάσε-
ων. Περιττό να τονίσω ότι όλα αυ-
τά πρέπει να έλτοχθούν σε ένα χρο-
νοδιάγραμμα με προκαθορισμένα
πλαίσια δράσεως).

Εκτός αυτού εκείνο που επίσης
ουσιαστικά προπορεύεται και πρό-
πάσης άλλης ενεργείας, είναι ο προ-
υπολογισμός του έργου. Ο προύπο-
λογισμός είναι εκείνος που θα έπι-
βάλει και θα υποβάλει τρόπους σκέ-
ψης και μεθόδους λύσεων.

Ο προύπολογισμός όμως μας ά-
δγηει εθδώς σε ένα άλλο θέμα: Η
μορφή του Ξενώνος. Διότι ο πρού-
πολογισμός συναρτάται άρρηκτα με
το τί θα φιλοξενούμε, μορφή, μέγεθος,
χαρακτηριστικά κ.λ.π. Έτσι λοιπόν

περιλάμε στην ουσία του προβλήμα-
τος.

Ο Ξενών, για να ικανοποιεί τις
στοιχειώδεις σύγχρονες ανάγκες πρέ-
πει να είναι καινούργιος. Πιθανώς
σκέψεις διαρρυθμίσεως άλλων χώρων
και εκ των ένόντων αντιμετώπισης
θα άδηνήση εκ των προτέρων σε ά-
ποτυχία.

Η διαμονή των έπισκεπτών έα
πρέπη να αντιμετώπιζεται άπασμή-
ποτε άτομικά και με άπασκλειστικούς
χώρους ύγιεινης, ύδρεύσεως κ.λ.π.
Συνεπώς ένας μεγάλος χώρος κοινού
σαλονιού ή άπως το λέμε στα χωριά,
«καθιστικό» ή «ματζάτου» με κά-
ποια γωνία τζακιού θα άποτελή τον
συνδετικό κρίκο των διαφόρων δω-
ματίων (ανάλογα πόσα) που θα ύ-
πάρχουν.

Ο Ξενών, επίσης θα άποτελή ά-
πασδήποτε μία συμφωνία με το πε-
ριβάλλον. Διηλαδή θα είναι ένα ά-
ραιο χωριάτικο σπίτι. Και θα είναι
μοναδική ίσως ευκαιρία να δημιου-
γήσουμε ένα θαυμάσιο μορφολογικό
σπίτι της Κοσδωλίας. (Χρησιμο-
ποιώ το παλιό όνομα του χωριού
για να τονίσω πιδ πολύ το «χωριό»
του Ξενώνος).

Τα υλικά δομήσεως να είναι ντό-
πια (πλακόσκεπη, πέτρα κ.λ.π.).

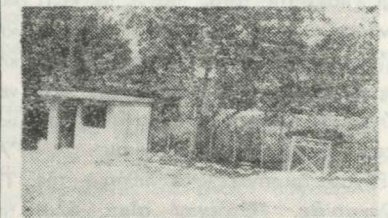
Και σαν μία κάποιου γενική ιδέα
χωρίς να έπιμένουμε ιδιαίτερα, λέμε
πως στο ίδιο κτίσμα μπορεί θαυμά-
σια να ύπάρξη μία αίθουσα καπλά-
νηλα διαρρυθμισμένη άστε μέσα σ'
αυτή να μαζεψή κάθε τί που η διά-
σωσης του άπιδ το πέραςμα του χρό-
νου θα θεωρείται άναγκαία και ά-
παραίτητη. Δημιουργείται έτσι και
μία μουσειακή ύποδομή που την θεω-
ρούμε πολύ άπαραίτητη.

Σκέψεις διατυπώσαμε χωρίς την
άναποχώρητη άπαίτηση να γίνουν
άπασδήποτε δεκτές. Θέλησαμε όμως
να τονίσουμε την πρισματική θέση
της όλης προσπάθειας.

Κι' άλλες άπόψεις ίσως είναι άρ-
θότερες και πλέον έπωφελες. Άπ'
την διερεύνηση πάντως θα προκύψη
άποτέλεσμα τεκμηριωμένο. Κι' έτσι
δεν θα πάσχη άπιδ έλλειψιν προβλε-
πτικότητας και προοπτικής...

Φ. Ι. ΜΑΝΟΣ

Και το λέμε τόσο ψιθυριστά
ΠΑΠΑ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΜΑΣ που έν
τούτοις η φωνή μας άκόμη άντιλα-
λει στις πλαγιές του Κασσιδιάρη.
—ΥΠΟΣΤΕΓΩΝ. Τό Διοικ. Συμ-
βούλιον της Άδελφότητας τηρώντας
την έντολή της Γεν. Συνελεύσεως έ-
ξεπλήρωσε την ύπόσχεση ως (έκτός
άπιδ τζακιόπορτα και παράθυρο),
έβασε εις το ποσόν των δρχ. 5.453.

Τό ύπόστεγον για τους έπίδατες
του λεωφορείου. Ένα άκόμη έργο
της Άδελφότητας στο χωριό.

Τα χρήματα αυτά άφορούν μόνον
την άγορά των υλικών καθ' ότι η
εργασία του έργου έγινε ά ν ε υ
ά μ ο ι θ ή ς εκ μέρους του άγα-
πητού μας συγχωριανού κ. Βασ. Ν.
Παππά. Η διοίκηση της Άδελφότη-
τος αισθάνεται την άνάγκη και
την ύποχρέωση να τον εύχαριστήσει
δημοσίως. Αυτό ίσχύει και διὰ της
καθ' οιονδήποτε τρόπον βοηθήσαντες
ταύτον συγχωριανούς μας διὰ την ό-
λοκληρώσιν του έργου.

Προσφορά ύπέρ της Κοινότητας

Άετοπετρίτης, έπιθυμών την άνω-
νυμία έστειλε στην Άδελφότητα
μας, μέσφ της έφημερίδός μας, το
ποσόν των 1.000 δρχ. δι' άγοράν
φαρμάκων διὰ την Κοινότητα.

Άρχίζουν οι εργασίες διὰ την άνέγερσιν του Άγίου Νεκταρίου

Εις τας 5 'Ιουνίου τίθεται ο θε-
μέλιος λίθος διὰ την άνέγερσιν του
Ιερού ναού του Άγίου Νεκταρίου.
Βασίμως πιστεύεται ότι η πρώτη
λειτουργία θα γίνη την ήμέρα του
Άγίου Παντελεήμονος.

Κείνον τον χειμώνα τον άχαρο του
41 που στεναζε ο Έλληνας κάτω
άπιδ τη μπότα του ούνου, το χωριό
Άετόπετρα της Ήπειρος, μέσα σ'
όλα τ' άλλα δεν πόρεψε καλά. Πείνα
το θέρισε άπιδ άκρη σ' άκρη κι ο
Θεός έβρει πώς γλύτωσαν οι ψυχές
του, όλες πεσι και κόκαλο. Παι-
διά μικρά, γέροι άνήμποροι, γρηές
χαρκαμμένες, νιοί άγέλαστοι, κορά-
σια άνύπαντρα, όλος αυτός ο κόσμος
έβρει κι' έλιωσε σαν το κερί. Μαύ-
ρισαν τα βλέφαρα των ματιών τους,
κόβθηκαν οι κόρες βαθειά στις κόγ-
χες. Φάνηκαν τα παιδιά τους. Οι
καμένοι οι χωριανοί που δ' άγαζαν
έρωτά άπιδ τη φωτιά της γή τους
για τρείς και τέσσαρες μήνες μονα-
χά, δεινοπάθσαν τόσο π' άκόμα το
Ουμνούντα κι' άς πέρσαν τόσα χρό-
να. Τό άποδελόπιτο γέννημα το άγό-
ρον, για να πορέψουν τη χρονιά.
Κρτέραγαν το ταχυδρομείο να λά-
βουν το ύπέρημα του Ξενιτεμένου

ΓΡΗΓΟΡΙΟΥ Μ. ΜΗΛΙΩΝΗ

ΠΕΙΝΑ (ΔΙΗΓΗΜΑ)

Τα καλά πράγματα των σπιτιών
έφταναν σαν το μελίσι στη ζωή τους
όλη. Που πολλά άπιδ ταύτα ήταν κα-
νόνικα κάποιου ξενίτη ή κλήρα της
μάνας τους και της μονίτσας. Άπιδ
γονέους γόνата Έθνικές ντυμασιές
μυριόπολες στο κεντίδι, με χρυ-
σογάιτανα και ότρές, κομπιτά άση-
μένα, σεγκούνια μεσάτα, γιλέκα με
«σεραί κατάκια», τραχηλιές με Κων
σταντινάτα, ντουπιές και πεντάλινα
πόρεψαν πίσω άπιδ το «σέλωμα» του
βουνού...

Δρασκελήσαν τον Κασσιδιάρη, άν-
ταλλάχτηκαν με παρακαλετό για
δυσ και τρείς όκάδες καλαμπάκι.
Όθε ύπαρχε Θεός βαθειά θρονια-
σμένος σε Χριστιανού καρδιά στους
κάμπους του Μαζαράκιου των Κου-
κλών και της Πογδωρίανης έδινε

τούτος, κάτι παραπάνω, όθε δεν ύ-
παρχε... ή θύρα έκλεινε κατάμου-
τρα....

«Τόσο δίνω.... δυό (2) όκάδες....
άν θέλεις άστο.... άν όχι φύγα». Ά-
δειςαν τα σπίτια... Ορήςος και κα-
τάρα σε κάθε δόσιμο.... Στο Δεσπο-
τικό δόθηκε μία στολή άπιδ νηοτική
Κοσιολαντίσσια... για λίγη μπομπο-
τα. Καταράστηκε η μάνα... άπιδ καρ-
διά... «Σάβανο να τα βάλεις». Η
θεία δική ήρθε τρομερή... Κείνη που
την πήρε... τάβαλε σάβανο στην κό-
ρη της μέσα σε μία δομάδα! Έ-
τσι είναι... σε τέτοιες ώρες άλλος
κοιτάζει τον άλλον να θάψη. Να ζή-
ση αυτός. Να έπιβίωση... και να
πλουτίση άκόμα.

Που είχαν ζήτησι τέλειωσαν και ταύ-
τα. Τ' άλεύρι λιγόστεψε πολύ. Τό

λάδι και τ' άλος κι' αυτό λειψό, λι-
γότευσε μέσα με την ήμέρα. Στην
άπασπία να ζήση ο άνθρώπος γύ-
ρισε τα μαυρισμένα μάτια του στη
γή. Στα χορτάρια της μάνας γής!
Στα λάχανα. Όλοι έσχύθηκαν με τα
παλιομάζα, στους όχτους και
τους λάκους, στις έρημιές και πτα
βουνά. Όλα τ' άγριόχορτα γίνανε
γνωστά μ' τ' άσμά τους το προγο-
νικό που έσωσε ή παράδοσι, του
τόπου άπιδ σπείρα, σε στόμα. Η ά-
στιμη στένιγα, το πικρό ζισγκόνι, ή
φαρμακική πικράλιθρα, τα σπιρά κου
φολάχανα, οι καυτοί βελανιδες,
τα βινά λάππατα, οι τσουκνίδες, κι'
όλα τα χορτάρια τα άνώνυμα που
έσπλυναν στο χώμα έγιναν βάλα-
μα της πείνας. Με τον καιρό σό-
λασαν κι' αυτά! Η γή ή Κοσ-
σιολαντική έμεινε έρημη και στείρα
άπιδ λάχανα.

Λάχανα που άνακατεύονταν στο
σπίτι με λιγιστό άλεύρι μπομπο-

τίσιο για να δράσουν στερνά στο
κακάδι. Χορτάρια που γίνονταν λα-
χανόψαμα για να χορτάσουν τα λι-
μασμένα στομάχια. Πόσο να τα φας;
Κάθε μέρα λάχανα πρύνονται; Στ'
άλληθαι τ' άναγούλιασε με τί να
κάνει; Πείνι να πη λέγανε αυτή.
Σου ρούφαγε τα γόνατα. Παρέλυε το
κορμί σου και τάραζε τα νεύρα.
Πείνι να καταραμένη που σφύτρω-
γε τα σωθικά, που φερνε ζαλάδα.
Καλά που βρίσκονταν και λίγα γί-
δια. Τό γάλα της γίδας, της καλής
συντροφιάς τ' ανθρώπου του βου-
νού και του ύπαιθρου άνακατεύθηκε
με τα λάχανα.

Κι' όσοι βαριόταν τ' άχαρο λαχα-
νόγαλο άπιδ τους άντρες έκείνους
που μέιναν στο χωριό ύστερα άπιδ το
γυρισμό τους άπιδ τον Έλληνοταλικό
πόλεμο, πο ρίξαν στην κλεμιά Λίγιο
εύτυχώς, όμως άδίστακτοι ρίμαξαν
τα καταγώγια. Ξημέρανε και σου-
(Συνέχεια στη 2α σελ.)

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΚΑΙ ΣΧΟΛΙΑ

1) «ΗΠΕΙΡΟΣ». Δεν είναι της στήλης μας δουλειά να κάνουμε κριτική ούτε στον πεζό λόγο, αλλά ούτε και στον ποιητικό, με πώς να διαβεί ο διάφορος δίπλα από την προσφορά στον «ΠΑΛΜΟ» του ποιητή με τ' όνομα ΒΟΡΕΙΝΑ ΔΡΟΛΑΠΙΑ που δημοσίευσε στο φύλλο του μήνα Μάρτη με τίτλο «ΗΠΕΙΡΟΣ». Ένα ποίημα γεμάτο παλμό και ήπειρο-λατρία, με στίχους στέρεα δεμένους να μη γυρνούν βαθεία σαν μαχαίρι στο παρελθόν ξετυλίγοντας μαζί από τα βάθη των αιώνων τους θρύλους και την ιστορία σμίγοντάς τα με το παρόν πάνω σε κακοτράχαλα βουνά της πατρίδας μας με την σκληρή φύση, την γεωγραφική ενότητα και την λεβεντιά των ανθρώπων της που την κατοικούν. Του δί-νω και εγώ μια παράτρηση: όμοια με αυτή που κάνει ο ίδιος ή η ίδια στον «ΠΑΛΜΟ» να συνεχίσει.

2) «ΕΚΛΟΓΕΣ». Κάπου εκεί στο τέλος του Φλεβάρη έγιναν επαναληπτικές εκλογές σε δύο εκλογικά τμήματα του Νομού Ίωαννίνων και εξέλεξε ο κ. Γεώργιος Μυλωνάς τέως ύπουργος και Γενικός Γραμματέας της Ε.Κ. — Ν.Δ. Δεν έπαιξαν όμως για την ήττα του αντιπάλου του. Σημειώνω όμως με ικανοποίηση και χαρά ότι η εκλογή του κ. Γεωργίου Μυλωνά του οποίου το ήθος, η ευγένεια, το άμεστο δημοκρατικό παρελθόν, το θερμό ενδιαφέρον για την επίλυση των ήπειρωτικών προβλημάτων αποτελεί μίαν επιβεβαίωση του ενδιαφέροντός του για την Ήπειρο. Και ότι η από-σταση από τον Ήπειρωτικό πολι-τικό κόσμο και την Έλληνική Βου-λήν θα απέτρεφαν ένα δυσαναπλήρω-τον κενόν του οποίου πολλάκις θα

αίσθανόμαθα την έλλειψιν και σαν Ήπειρώτες μά και σαν Έλληνες.

3) «ΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ». Συζήτηση γίνεται για Έκκλησιές και ξενώνα στην Κοινότητα, δεν λείπουν μάλι-στα και οι αξίες κάθε έπαινου προ-φορές προς την κατεύθυνση αυτή. Όσο για τις Έκκλησιές θα μπο-ρούσε να πη κανείς ότι είναι άρκ-τες για να ικανοποιούν τα θρησκευ-τικά συναισθήματα καθώς και τις ανάγκες των κατοίκων. Όσο για τον ξενώνα όρθη ή σκέψη με το ση-μερινό κατάστημα του Σχολείου κτ-ρίου που έγινε σχεδόν δρεπίτιο θα πρέπει να μάς προβληματίσει αν θα πρέπει να αναγκάσουμε νέα κτίρια ή-ταν δεν μπορούμε να συντηρήσω-με τα παλιά, και μάλιστα της άξιας του Σχολικού κτιρίου το οποίο α-κόμη και σήμερα θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί με την άδεια του ύ-πουργείου Παιδείας για να στεγάσει Ίατρείο, Βιβλιοθήκη κ.λ.π. Πέραν του Κοινοτικού γραφείου που στεγά-ζεται σήμερα.

4) Παλαιότερα είχε γίνη λόγος για την έκδοσι υπό της αδελφότη-τος ενός διβλίου για το χωριό μας εργασίας του αειμνήστου διδασκάλου Γεωργ. Αντ. Μάνου. Τελικά το δι-βλίο δεν εξέδθη υπαιτιότητα της α-δελφότητας, μήπως το σημερινό Δ)κό Συμβούλιο της αδελφότη-τος θα μπορούσε να ενδιαφερθή; Πι-στεύω ότι η άξια της προσφοράς αυτής είναι ανυπολόγιστος για την ιστορική και πολιτιστική κληρονο-μία του χωριού μας και ασφαλώς τέ-τοιες προσφορές δεν υπάρχουν πάν-τοτε όπως δεν υπάρχουν και άνθρω-ποι που θα μπορούσαν να ζήσουν παρελθόν.

Π. ΒΑΤΣΟΣ — ΜΠΑΤΣΟΣ

ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΝΕΟΙ

‘ΗΜΕΤΕΡΑ...

Τυχαίο το τέτ - α - τέτ και σε δρόμο κάπως πληθωρικό. Γνωριμία παιδική, χρόνια μπασιμένοι κι οι δυο στα του χωριού, πνεύμα απλό και μαχητικό για πρόοδο... Μεταξύ έ-φηβείας κι ώριμότητας, σοβαρού κι αστειού, άσπικου κι επαρχιώτικου, ηφάλιου και τεταραγμένου... Λέξη τελευταία στη μόδα, τζίνι στην πο-λιτική, προικισμένο παιδί με χίλιες δυο χάρες και μόλυβδο (από τα καουτσέρια) στις φλέβες, ΄Αετοπετρί-τικη ράτσα. Καλό συναντήμα θα-λεγε κανείς... Αφ'ήνω τα πολλά...

...Ξέρεις, δε θα σου πω κανέ-να «Γράφο όπως το λέω», γιατί δεν έχει σχέση με αλάνια και πιπέρια αλλά μια που σε βρήκα κι ελ-σαι και στην εφημερίδα από γεννη-σμού της, άκου τα και σκατίλα μου αν τα δημοσιεύσεις ή όχι. Νά σου πω, αν τα δημοσιεύσεις καλὰ θάσαι γιατί κάτι μπορεί να θυγ' αλ-λά... δεν πειράζει. Λοιπόν, λοι-πόν... Υπάρχει μια αδελφότητα που κάνει πέντε - έξι εκδηλώσεις το χρόνο εδώ στην επόλη του θορύ-βου σπασμωδικά και στερεότυπα. "Η συνέλευση θάνα (έγω δηλαδή δεν πάω να λέμε την αλήθεια) ή γλάντι. Δύο γλάντια το χρόνο γίνονται δεν τα χάνω. Σερωνάματα, δά... έγω, έσύ, τα παιδιά, η νεολαία ή χρυσή όπως την θέλει ή παλιά φρουρά, οι έφηβοι, οι κάπως ώριμότεροι, όσοι έχουμε δοθεί δεσμούς με το χωριό δε χάνουμε την ευκαιρία. Κομνηνάμηση αλλά μόνο για τους μιάς κάποιες ηλικίας κ.λ.π., κ.λ.π. τὰ ξέρεις γιατί να σε κουράζω;

—Μπα, όχι, συνέχισε, αρχίζεις να γίνεσαι ενδιαφέρουσα έστω κι αν αυτά δεν είναι παράπονα ούτε κου-τομπολιό, της λέω, αλλά έρχόμα-στε σιγά - σιγά στο «λαύρακι» όπως μου φαίνεται.

—Και στο θέμα μας. Μαζεύεται λοιπόν η νεολαία, κάτω των 25 φυ-σικά, δη μαζεύεται, και αρχίζουν μετά τις φιλοφρονήσεις και τα ετί-κάνετε, καλά; πώς πάει ή δουλειά, καλά;... καλά;... καλά;... κα-λά;... — Ο Ρωμύος δεν ξέρει να συζήτά — εν χορώ γιατί να μη συνηθούμε μια φορά; καλὲ χαθή-καμε. Κάθε Απόκριες δὲ σὰς βλέ-

πουμε; βρε παιδιά το βιολὶ βιολάκι κι έσείς κι ή 'Αδελφότητα κι ή έφη-μερίδα — άκου και σὺ τὰ σκολιανά σου — οι νέοι, οι νεολαίοι, ή νέα γενιά, τὰ άνήσυχια νειάτα καί... καί...».

Καί έρωτώ: Τί λές για δλ' αυτά φίλε μου καλέ; Δεν θέλω άπάντηση. Τὴν έχω έτοιμη; και μὴ μου πῶς πῶς είναι διαφορετικά;

—Μαζί σου δεν υπάρχει περιπτώ-ση να διαφωνήσω άκόμη κι αν τὸ θέ-λω συνέχισε...

—Νά σου πῶ έμένα δεν μου κά-νει και τόσο κόπο να δῶ δύο φορὲς τὸ χρόνο παλιούς φίλους ή γνωστούς ή άκόμη και συγγενείς, (γιατί τὸ χωριό είναι μια οικογένεια). Θά μου πῆς: βρε παιδί μου καλὰ δεν είναι με τὸ τεσσάρι σου στην Κυψέλη, με τὸ άλεμάντερ σου στα Νούφαρα με τὰ κανελόνια σου στού Φλόκα, με τις 'Αναμτέλλες σου και τούς Λυ-καθητούς σου, τὸ Κολωνάκι πλέυς και Τάουερ βίλλατζ, Γλυφάδα Γκόλφ και αν δὴ ρόης μπάτ νάιτ, τὰ στέρεο τὰ διβλία και τούς δίσκους σου και τὸσα άρώα πράγματα που αν τὰ ελ-χαν άλλοι; ή άκουαν 'Αετόπετρα και θά τούς έπιανε ντελίριου, κι έν-διαφέρεσαι για τέτοιες ιστορίες; 'Ε, τί να γίνη... Τ' αγαπάμε βλέπεις τὸ χωριό, δεθήκαμε με τούς ανθρώ-πους του, τὸν ζούμε τὸν παλμό του δσο νάαι. Βλέπουμε προστάθειες... Νά φτιαχτεί τὸνα, να γίνη τ' άλλο, να τελειώση εκείνο, να συμβῇ τούτο, λύσεις προδευτικές, ίδεες ριζοσπα-στικές, προγράμματα έποικοδομητι-κά, κι οι άνθρωποι, τὰ μέλη αυτά ενὸς Συμβουλίου, τὰ μέλη που παι-σιώνουν τὸ συμβούλιο, οι 'Αετοπε-τρίτες δλοι, συντρέχουν, βοηθάνε... Καλὰ κι άγια ως εδώ. 'Από δῶ και μπρός τί γίνεται... 'Εμεις λοιπόν ή νέα γενιά λαχταράμε. Θέλουμε να δεθοῦμε πολύ. 'Ετσι νομίζω έγω, μα-κάρι να μὴ πέφτω έξω γιατί δεν μὰς συμφέρει, δεν συμφέρει τὴν 'Αετόπε-τρα. Πῶς να σὸ πῶ... Νά μὴ βλε-πόμαστε δυο τρεῖς φορὲς τὸ χρόνο. Νά μὴ περιμένουμε ένα δυο πανηγύ-ρια ή τὸ καλοκαίρι για να σμίξουμε. 'Αν δεν μπορὴ ή 'Αδελφότητα να μὰς τὸ πῇ... Ξέρω πῶς μπορεί και θέλει άλλα κάτι μου λέει πῶς διατά-

ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελ.)

είχε δρέξει αλλά και από ναρς ελ-χε σταματήσει ή βροχή. 'Εκείνη τὴν ὥρα ο καιρὸς ἦταν θαυμάσιος. Κά-σμος πολλὸς Για πρώτη φορὰ στην 'Αετόπετρα τὸ «Χριστὸς 'Ανάστη» τὸ συνόδευσαν τόσα δευ-γαλικά και δεκάδες κροτίδες. Τις κα-μπάνες τις χτυποῦσαν χαρμόσινα ο 'Αντώνης Νούσης και Δημήτρης Γεωργίου. Ψάλτες ἦταν ο Λάμπρος Μαραίτης, Χρίστος Τσιμπικίδης και Σπύρος Γεωργίου (γαμβρὸς Χ. Τσι-μπικίδη). Τὸ έκκλησίασμα υπέρβαινε τούς 100 με αίσθητή τὴν άπουσία μερικὸν μονίμως έγκατεστημένων στο χωριό. (Μὰς έδωσε κατάλογο τῶν παρευρεθέντων ο νεαρός Τέλης Λαυρεντζὸς αλλά λόγω τοῦ εἶχε

«Μὲ τίποτε δεν εξαγοράζεται εκείνο τὸ θέαμα. Κάθησα και κοίταγα τις άναμμένες λαμπάδες που άνέβαιναν πρὸς τὴν Μπολιάνα. 'Όταν και ή τελευταία χάθηκε πίσω από τὸ σχο-λεῖο έφυγα κι έγω».

Η Κυριακή τοῦ Πάσχα πέρασε ἡσυχα. Μεταξύ βροχῆς και σχετικής καλοκαιρίας, έπεκράτησε ή δεύτερη. Η λειτουργία τῆς 'Αγάπης έγινε πάλι από τὸν παπα - 'Αναστάση στον 'Αγιο Νικόλαο.

Τὴν Δευτέρα τὸ βράδυ ἦρθαν και ὄργανα. 'Εν τῷ μεταξύ εἶχε βρέ-ξει έντονα. Τὸ γλάντι έγινε στην 'Α-νατολική αίθουσα τοῦ Σχολείου. Συμμετείχον πάνω από 80 άτομα.

'Απὸ τὴν διασκέδαση στὸ Σχολεῖο. 'Ο Γιάννης Ζέκης και Εὐάγ. Βουρεκάς χορεύουν τὸν χιουμυριστικὸ χορὸ τῆς νύφης. Παρακο-λυθὸν διασκεδάζοντες οἱ Τέλης Λαυρεντζὸς, Σωτήρης Λώλης και εἰς τὸ βάθος οἱ Ἀλεξάνδρα και Καίτη Σπανοῦ, ή κ. 'Αθηνά Δημητρίου (Κολοβῶ) ή Τούλα Πανταζή και εἰς τὸ ἄκρον δεξιά ή 'Αλέξω Μπάτσου.

παραλήγει περὶ τὰ 25 άτομα λόγω άγνοίας τῶν προσώπων δεν τὸν δη-μοσιεύομεν πρὸς άποφυγὴν παρατό-νων).

Όταν τελείωσε ή 'Ανασταση (ὁ παπα - 'Αναστάσης εἶχε πῇ εἶτι δεν θά έκανε λειτουργία) ή υπαιθρος γέ-μιεσε λαμπάδες. Χαρακτηριστική ἦ-ταν ή φράση τοῦ κ. Γεωργίου Λώλη:

~~~~~
Σει. Τί ζήτῃμε; 'Εφημερίδα έχουμε, συμβούλιο έχουμε, άνακοίνωση κά-νουμε... Παιδιά, στίς τάδε τοῦ μη-νὸς τὸ άπογεματάκι, έλάτε για καφέ στην τάδε καφετερία. Παιδιά, κάνο-με έκδρομή, έρχεστε; Βρε νεολαία, πού περιμένετε ν' άκούσετε τὸ μπάμ! τοῦ ξεκινήματος, μαζεψήτε, ένωθήτε, άγωνισθήτε. Εὐχάριστο, τολμηρὸ σάλπισμα, έ;

Μούρχειται τὸ αίμα στο κεφάλι δ-τα άκούω τὸν πατέρα μου και μὴ λέει καμμιὰ φορὰ πῶς μαζεύονταν και διασκεδάζαν κείνα τὰ χρόνια τὰ δύσκολα κι' άναρωτιέμαι δίκαια: κάθε πέρα και καλύτερα; 'Ας γίνη μια προσπάθεια και θά δῆς. Τί μπο-ρεῖ να τούς έμποδίση κείνους πού τόσες εὐθύνες πῆραν στίς πλάτες τους, να ρίξουν τὸν κύβο και να δυ-ναμώσουν τὸ δέσμο τῆς νεολαίας. Νειάτα σου λέει... Τόσο σφρίγος και ζωηρότητα πᾶι χαμένη κι είναι τόσο ὠφέλιμα για τὸ χωριό αυτό. Γιατί από τὸ δεσμό τῆς νεολαίας και από τὸν καφέ και τὸ γλάντι υπάρχει τόση δράση που τί χρειάζε-ται ο κόσμος. Χίλια δυο άλλα — να μὴ στὰ εξιστορῶ — που θά τὰ ζή-λευσαν άκόμη κι αὐτοὶ που δεν περι-μένουν τίποτε από μὰς τὰ 20χρονα.

'Αχ, να μπορούσα να τούς εἶχα μπροστά μου όλους τούς γονεῖς τῆς 'Αετόπετρας και να τούς τᾶλεγα έ-σι χύμα, μπᾶς και συγκινηθούε. 'Αλλά ἅμα άδιαφοροῦν οι άφέτες γιατί να τρέχουν οι δρομεῖς; 'Αλλά γιατί να στὰ λέω δλ' αυτά; Τάχωμε ξαναπεί έμεις οι δυο τόσες φορὲς, μακάρι νάβλεπα τὸ φῶς τῆς δημο-σιότητος, τὰ ξέρουν πολλοὶ αυτά αλλά τούς άπασχολοῦν άλλα φαίνε-ται και λίγο μὰς ὑπολογίζουν άλλα κάτι θά γίνη... Οὐφ, κουράστηκα. Τέλειωσα...

Τὴν χαρήτηκε τυπικώτατα και έ-φυγα σκεπτικός περπατώντας μηχανικά κι άδιάφορος για τὸ πλῆθος και τούς θορύβους που δεν μὰς άφήνουν μιάς τούς νέους να κάνουμε ούτε τα μᾶς από κείνα που θέλουμε. Θέλω-με πολλὰ κι άδύνατα;...

ΣΤΑΘΗΣ ΠΑΠΠΑΣ

'Επιτυχία τοῦ Ν.Ο. 'Ιωαννίνων
στοὺς κωπηλατικούς αγῶνες

Καί ενὸς 'Αετοπετρίτου

'Εγιναν τὸ περασμένο Σάββατο-κύριακο στὴ λίμνη τῶν 'Ιωαννίνων κωπηλατικοὶ αγῶνες προκρίσεως με-τὴ συμμετοχῇ ὄλων τῶν Ναυτικῶν 'Ομίλων τῆς 'Ελλάδος. Οι αγῶνες εἶχαν μεγάλη σημασία γιατί ἄφ' ἐ-νὸς θά διαφαίνονταν ή δραστηριότη-τα τῶν ὁμίλων ἄφ' ἐτέρου θά κα-ταρτίζονταν τὰ ἔθνηκα πληρώματα που θά εκπροσωποῦσαν τὴν χώρα σε αγῶνες τοῦ εξωτερικοῦ. Τούς αγῶνες παρακολούθησε λόγω τῆς σπουδαί-τητας που παρουσίαζαν ὁλόκληρο τὸ συμβούλιο τῆς 'Ελληνικῆς Κωπηλα-τικῆς 'Ομοσπονδίας.

Τὰ πληρώματα που νίκησαν στοὺς αγῶνες ἀνδρῶν θά εκπροσωποῦσαν τὴν χώρα (με τὰ χρώματα τῶν ὁμίλων τους ὅμως) στὴ διεθνή συνάντηση κωπηλασίας που θά γίνη τὴν Κυριακὴ στὴ Σόφια. Εἶ-ναι τὰ ἑξῆς:

ΣΚΙΦ: 'Ομίλος Φίλων Θαλάσ-σης.

ΔΙΚΩΠΟΣ με πηδάλ.: Μικτὴ 'Ο-λυμπιακὸ Ν.Ο. Βόλου.

ΔΙΚΩΠΟΣ χωρὶς πηδάλ.: Α.Ε.Ν. (Ναυτικό).

ΤΕΤΡΑΚΩΠΟΣ ἄνευ πηδάλ. Ν.Ο. Θεσσαλονίκης.

'Ο Ν.Ο. 'Ιωαννίνων πέτυχε σπουδαία νί-κη στο ἀγώνισμα τοῦ διπλοῦ σκίφ ἐφ' ἑβῶν. Τὸ πλήρωμά του (Α. Μάνος και Δ. Τενεχ-τση) πρῶτευσε με σημαντικὴ διαφορά από τὸς ἀντιπάλους του και προκρίθηκε για τὸς παγκόσμι-ους αγῶνες κωπηλα-σίας ἐφ' ἑβῶν που θά γίνουν στὸν Καναδᾶ στίς ἀρχὲς Αὐγού-στου. Θά αγωνιστῇ με τὰ χρώ-ματα τῆς 'Εθνικῆς και είναι τὸ μὲ-νο πληῖωμα που θά εκπροσωπῇ τὴν 'Ελλάδα στοὺς ἐν λόγω αγῶνες

(και αὐτὸ γιατί είναι τὸ μόνο πλῆ-ρωμα που ή επίδοσή του δίνει ἑπιβί-δες για μιὰ ἄξια εκπροσώπηση).

Πρὶν από αὐτοὺς τούς αγῶνες θά πάρη μέρος σε διεθνεῖς αγῶνες (και αὐτὸ γιατί είναι τὸ μόνο πλῆ-ρωμα που ή επίδοσή του δίνει ἑπιβί-δες για μιὰ ἄξια εκπροσώπηση).

Πρὶν από αὐτοὺς τούς αγῶνες θά πάρη μέρος σε διεθνεῖς αγῶνες (και αὐτὸ γιατί είναι τὸ μόνο πλῆ-ρωμα που ή επίδοσή του δίνει ἑπιβί-δες για μιὰ ἄξια εκπροσώπηση).

Πρὶν από αὐτοὺς τούς αγῶνες θά πάρη μέρος σε διεθνεῖς αγῶνες (και αὐτὸ γιατί είναι τὸ μόνο πλῆ-ρωμα που ή επίδοσή του δίνει ἑπιβί-δες για μιὰ ἄξια εκπροσώπηση).

Πρὶν από αὐτοὺς τούς αγῶνες θά πάρη μέρος σε διεθνεῖς αγῶνες (και αὐτὸ γιατί είναι τὸ μόνο πλῆ-ρωμα που ή επίδοσή του δίνει ἑπιβί-δες για μιὰ ἄξια εκπροσώπηση).

Πρὶν από αὐτοὺς τούς αγῶνες θά πάρη μέρος σε διεθνεῖς αγῶνες (και αὐτὸ γιατί είναι τὸ μόνο πλῆ-ρωμα που ή επίδοσή του δίνει ἑπιβί-δες για μιὰ ἄξια εκπροσώπηση).

Πρὶν από αὐτοὺς τούς αγῶνες θά πάρη μέρος σε διεθνεῖς αγῶνες (και αὐτὸ γιατί είναι τὸ μόνο πλῆ-ρωμα που ή επίδοσή του δίνει ἑπιβί-δες για μιὰ ἄξια εκπροσώπηση).

Ε.Ι.Μ.

πλέν. Τους ἀξίζει δέβαια κάθε συμ-παράσταση από ὄλους τούς συμπο-λίτες (ἀρχὲς και κοινὸ) στὴ δύσκολη προσπάθειά τους.

Η παράδοση λοιπὸν που από χρόνια δημιουργοῦν τὰ Γιάννινα στὸν τομέα τῆς κωπηλασίας βρίσκει ἀξι-ους συνεχιστές. Πρέπει ὅμως να γί-νῃ προσπάθεια, ὅλο και περισσότε-ροι νέοι να ἀσχοληθοῦν με τὴν κω-πηλασία, ὅπου ο τοπικὸς ἀθλητι-σμός βρίσκει τὴν καλύτερη εκπρο-σώπησή του. 'Υπάρχουν παιδιά που μποροῦν ὅπως οἱ Μάνος και Τενεχτσης να ἀσχοληθοῦν με τὸ άρώα αὐτὸ ἄθλημα και να διαπρέψουν.

Κ. ΣΙΑΚΑΡΗΣ

Σ.Σ. 'Αναδημοσίευσις από τὴν έ-φημερίδα τῶν 'Ιωαννίνων «ΠΡΩΤΗΝΑ ΝΕΑ» τῆς 13ης Μαΐου 1975. 'Ο 'Α. Μάνος είναι ο υἱὸς τοῦ κ. Παναγιώ-του Γ. Μάνου, Μηχανικοῦ Ο.Τ.Ε.

Η ΠΑΣΧΑΛΙΝΗ ΠΑΝΗΓΥΡΙΣ
ΤΗΣ ΑΔΕΛΦΟΤΗΤΟΣ ΜΑΣ

Τὴν 11ην Μαΐου και εἰς τὸ κέν-τρον ΕΓΓΛΕΖΟΣ τῆς Δροσιάς, κά-τω από ένα μαγευτικὸ 'Ανοιξιάτικὸ περιβάλλον, έλαβε χώρα ή ἑτήσια πανήγυρις τῆς 'Αδελφότητός μας. Γίλλοι εἶχαν μεταβῇ από πρῶτας ὅπου παρέμειναν μέχρι ἀργὰ τὸ βράδυ.

Η έκδήλωση εστέφθη υπό ἐπιτυ-χίας αν και ο ἀριθμὸς τῶν συμμε-τασχόντων εἰς αὐτὴν δεν ἦτο ο ἀνά-λογος πρὸς τὸ 'Αετοπετρίτικο στοι-χείο.

Κατὰ τις 9 τὸ βράδυ ο Γεν. Γραμ-ματεὺς τῆς 'Αδελφότητος εἰχαίρεσε τούς παρευρισκομένους, ενὸς τ' Ταμί-ας τῆς 'Αδελφότητος κ. Χρ. Καλαμ-πόκας έμοίραζε κόκκινα αὐγά.

Οι τελευταῖοι συνδαιτυμόνες ἀπε-χώρησαν κατὰ τις 12 τὰ μεσάνυχτα.

ΗΡΧΙΣΕ Η'ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΙΣ
ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΟΥΤΗΜΜΑΤΟΣ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΟΥ ΔΑΣΟΥΣ
ΕΙΣ ΑΕΤΟΠΕΤΡΑ

"Ηρχισε ή έκμετάλλευσις και τῶ δευτέρου τμήματος κοινωτικού δά-σους εἰς 'Αετόπετραν και παρὰ τὴν τοποθεσίαν τοῦ «'Αί - Γιανιοῦ». Στὸ κύκλωμα δάσους — έκμετάλλευσις — κέρδους ή ζημία — πιστεύομε ὅτι τὸ νέο Κοινωτικὸ Συμβούλιο θά δώ-σῃ τέτοιες πληροφορίες που ὅλοι οἱ 'Αετοπετρίτες να γίνουν γνωστές τις Ιστορίας του.

Εὐρέδη μάρμαρο
εἰς Δεσποτικόν

"Επληροφορήθην ὅτι εἰς Δεσπο-τικὸν και παρὰ τὴν τοποθεσία 'Αγί-ου 'Αθανασίου εὐρέθη μάρμαρο εκ-μεταλέυσιμο. "Ηδη ἔχουν ἀρχίσει οι σχετικὲς προεργασίες και σύντομα τὸ μάρμαρον Δεσποτικὸ θά διοχε-τευθῇ στὴν ἀγορά. Εἰδικὸι ἐχαρ-κτήσαν τὴν ποιότητα τοῦ μαρμα-ρου καλύτεραν και αὐτοὶ τῶν 'Ιω-αννίνων.

ΝΕΟΙ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ

Κατόπιν ἐπιτυχῶν εξετάσεων ο κ. Στυμὸν Γεωργίου Διαγουμάς, υἱὸς τοῦ Ταμίου τῆς Π.Σ.Ε. και ὑπάλλη-λος τῆς Τραπεζῆς 'Ελλάδος έλαβε τὸ πτυχίον τοῦ κλάδου Οικονομικῶν 'Επιστημῶν τῆς Παιδείας 'Ανωτάτης Σχολῆς Οικονομικῶν και Πολιτικῶν 'Επιστημῶν.

Κατόπιν ἐπιτυχῶν εξετάσεων ο κ. Χρήστος Βασιλείου Διαγουμάς, ἀνε-ψιὸς τοῦ Ταμίου τῆς Π.Σ.Ε. έλαβε τὸ πτυχίον τῆς Παιδείας 'Ανωτάτης Σχολῆς Οικονομικῶν και Πολιτικῶν 'Επιστημῶν.

Συγχαίροντες ἀμφοτέρους τούς εὐχόμεθα πάντα πρόδοιν.

Η. Ζ.